

Medmennesker, og jeg skal være den sidste, som støder en venlig og elskværdig Haand fra mig. Men jeg vil dog sige, at Elskværdigheden alligevel sommetider kan blive, om ikke just nærgaaende, saa lidt generende, om jeg saa maa sige. Det kan somme Tider være vanskeligere at gøre Front mod Elskværdigheden end at gøre Front mod aabenbart Hændstab. Jeg vil nu sige, at mig generer det ikke saa overvættets meget. Mange af de Ord, hvorpaa vi nu leve i vor Politikk — jeg tænker navnlig paa den Diskussion, der er ført om „forskellige Alliancer“, „Forhandlingspolitikk“ o. s. v. — har jeg ingen Respekt for, fordi der ikke er synderlig Indhold i de Ord; de dække over saa mange Ting, at de ikke svare til nogen Ting. Det gælder ogsaa særlig Ordet „Forhandlingspolitikk“, hvori der jo kan lægges forskellige Meninger. Jeg vil sige, at hvis man ved Forhandling ikke forstaar andet, end det rent formelle at give Møde her i Rigsdagen, tage Del i Forhandlingerne, stemme o. s. v., saa har der altid været Forhandling og aldrig andet. Hvis man derved forstaar, hvad man i den senere Tid har gjort, at man skal søge at faa noget ud af det Arbejde, der forelægges — det være sig fra Regeringens eller fra anden Side — saa har jeg heller ikke hørt, at der er delte Meninger derom. Selv det ærede Medlem fra Rjøge (Hørup), som man søger i ganske særlig Grad at gøre til den forreste Visnepolitiker, synes at være ganske enig i den Henseende, og det forekommer mig, at særlig den Optraeden i den saalige Forhandling, som blev vist fra den Side i Fjor, tyder paa, at der virkelig har været et oprigtigt Ønske om at faa noget ud af Forhandlingen. Jeg tillader mig at tro i Modsetning til det ærede Medlem fra Assens, at man tager fejl, hvis man ikke tillægger det Forslag, der er fremkommet fra de ærede Medlemmer fra Rjøge og for Vestre Amtz 2den Valgkrets (Berg), en væsentlig Betydning for Gennemførelsen af de Herrers Forslag i Fjor. De Herrere befandt sig jo i Fjor i denne Sag i en saadan Stilling, som et Mellemparti vel i Reglen maa befinde sig i: paa den ene Side stod det ene Parti, Højre, og saa med Tvivl, for ikke at sige Uvilje, paa denne Sag, og paa den anden Side den Gruppe, hvortil jeg regner mig, der ogsaa saa med Tvivl paa denne Sag, fordi man troede, at den ikke vilde blive løst paa en tilstrækkelig god Maade. Da havde de Herrere, der gennemførte Alderdomsforsørgelsesforslaget, den Fordel — og jeg antager, at de have benyttet sig af den — at de i Diskussionen med Højre og Ministeriet kunde lade dem forstaa,

at hvis de ikke viste Rimelighed og Smødekommenhed i denne Sag, saa kunde de Herrere falde tilbage paa den Side i Tinget, som stillede yderliggaaende Fordringer. Jeg antager, det er gaaet saaledes for sig, efter hvad der er meddelt mig, og det er jo ikke nogen Hemmelighed her i Tinget, at der har været et Tidspunkt i Fjor ved Forhandlingen om Alderdomsforsørgelsen, hvor det ærede Forhandlingsparti har benyttet sig af det Middel, jeg har anført. Jeg tror, at de Herrere, der rose sig saa meget af Alderdomsforsørgelses-Loven, ikke ganske skulde fratænde os andre enhver Værd eller Fortjeneste. Det søge vi nu ikke i denne Sag, men det forekommer mig, at de burde anerkende, at naar de overhovedet have faaet denne Sag igennem, er det, fordi de overfor Højre og Regering have haft noget at true med. De have nemlig kunnet fremsætte den Trusel, at hvis man ikke gif ind paa noget, der var rimeligt, eller som man i Døblisset kunde enes om, saa vendte de tilbage til dem, der stillede stærkere Fordringer. Jeg tror ikke, de Herrere burde overse den Fortjeneste, vi have indlagt os angaaende denne Sag i Fjor. Men naar de Herrere rose sig, komme de for tidlig dermed. Saa vidt jeg har bemærket, er det rigtigt, at de kommunale Raad med god Vilje have taget paa denne vanskelige Sag, og jeg tror, at man maa anerkende de kommunale Raads Optraeden, saa meget mere som Loven i Virkeligheden er vanskelig at anvende, hvilket jeg tror, er en Bebrejdelse, man kan rette mod Forsatterne af denne Lov. Den har sine store Vanskeligheder overfor Sogneraadene, og jeg tror ogsaa, at Sogneraadene fortjene Anerkendelse. Jeg vil imidlertid sige til de Herrere, at det er for tidligt at tale om Virkningerne af denne Lov. Det, der er Faren ved denne Lov, det, som vi gjorde opmærksom paa i Fjor — og denne Fare er endnu til Stede — er, at ethvert kommunalt Raad kan benytte denne Lov til simpelt hen at forandre Fattigunderstøttelsen saaledes, at en meget stor Del af de Midler, der hidtil ere blevne anvendte til Fattigunderstøttelse, nu gaa over til at anvendes som Alderdomsunderstøttelse. Hvis det skulde ske i nogen større Udstrækning, er i det væsentlige Formaalet med Loven spildt. Hvis det skulde gaa saaledes til, at Kommunerne spare paa Fattigvæsenet en væsentlig Del af det, der anvendes til Alderdomsunderstøttelse, har man ikke opnaaet Hensigten med Loven. Det kan man nu ikke dømme om endnu, men først om nogle Aar, naar man ser, hvorledes Fattigforsørgelsen stiller sig i Forhold til Alderdomsunderstøttelsen. For at bruge et enkelt Tal, vil jeg sige, at for Døblisset